

Warszawa, dnia 17 grudnia 2019 r.

MINISTERSTWO FINANSÓW
PODSEKRETARZ STANU
Jan Sarnowski

PT8.8102.8.2019.WLI.704E

Pan
dr Marek Woch
Radca Rzecznika

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców
ul. Wilcza 46
00-679 Warszawa

Szanowny Panie Radco,

w nawiązaniu do Pana pisma z dnia 7 listopada 2019 r. w sprawie wystąpienia przedstawicieli przedsiębiorców, którzy przedstawili swoje obawy związane z planowanym wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2020 r. sankcji wprowadzonych ustawą z dnia 12 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw¹, zwanej dalej „ustawą z dnia 12 kwietnia 2019 r.”, uprzejmie informuję.

Na wstępie pragnę zauważyć, że decyzja o rozpoczęciu prac nad jedną bazą danych jaką stanowi wykaz podatników VAT, wprowadzony ustawą z dnia 12 kwietnia 2019 r., została podjęta m.in. w oparciu o sygnały otrzymywane od przedsiębiorców, którzy zwracali uwagę na konieczność wprowadzenia *skutecznego narzędzia do weryfikacji kontrahentów w zakresie ich wiarygodności jako podatników VAT, umożliwiającego podatnikom zwiększenie bezpieczeństwa obrotu gospodarczego oraz zapobieganie bezpodstawnym wyludzeniom VAT.*

Wykaz podatników VAT został opublikowany w dniu 1 września 2019 r. na Portalu Podatkowym Ministerstwa Finansów (adres: *podatki.gov.pl*).

W piśmie z dnia 22 października 2019 r. skierowanym do Ministra Finansów Federacja Przedsiębiorców Polskich oświadczyła, że z satysfakcją przyjęła *„wprowadzenie nowych rozwiązań w ramach funkcjonującej od września br. tzw. białej listy podatników VAT. Jedną z funkcjonalności nowego systemu jest możliwość sprawdzenia nie tylko bieżącego statusu podatnika VAT, lecz również według stanu obowiązującego na wskazany dzień. Dzięki temu przedsiębiorcy mają możliwość uzyskania jednoznacznej informacji niezbędnej do uzyskania pewności odnośnie do prawidłowości dokonywanych rozliczeń podatkowych”*.

¹ Dz. U. poz. 1018, z późn. zm.

Wykaz podatników VAT stanowi zatem bardzo ważne narzędzie dla przedsiębiorców ponieważ zawiera w jednym miejscu wszystkie informacje o statusie podatników VAT. Przedsiębiorcy mają możliwość dokonania weryfikacji informacji o swoich kontrahentach, która jest jedną z podstawowych przesłanek branych pod uwagę przy ocenie dochowania należytej staranności przez podatników, którzy sami nie popełnili oszustwa lub nie mieli świadomości, że dana transakcja służy oszustwu. Dodatkowo zwiększa bezpieczeństwo i istotnie ogranicza ryzyko wplątania w oszukańczy proceder zmierzający do wyłudzenia VAT.

Zgodnie z art. 96b ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług², zwanej dalej „ustawą o VAT”, Szef Krajowej Administracji Skarbowej prowadzi w postaci elektronicznej wykaz podmiotów:

- 1) w odniesieniu do których naczelnik urzędu skarbowego nie dokonał rejestracji albo które wykreślił z rejestru jako podatników VAT;
- 2) zarejestrowanych jako podatnicy VAT, w tym podmiotów, których rejestracja jako podatników VAT została przywrócona.

Weryfikacja informacji o podmiotach zamieszczonych w wykazie obejmuje m.in. sprawdzenie, czy kontrahent jest zarejestrowany jako podatnik VAT czynny lub zwolniony oraz czy jest wpisany do wykazu podmiotów, które zostały wykreślone z rejestru jako podatnicy VAT lub nie zostali zarejestrowani.

Odnosząc się do przekazanych przez Pana pism przedstawicieli przedsiębiorców, którzy wskazują na problemy jakie mogą powstać przy stosowaniu tzw. rachunków cesyjnych oraz rachunków wirtualnych należy zauważyć, że zgodnie z art. 96b ust. 3 pkt 13 ustawy o VAT wykaz zawiera numery rachunków rozliczeniowych, o których mowa w art. 49 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, lub imiennych rachunków w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której podmiot jest członkiem, otwartych w związku z prowadzoną przez członka działalnością gospodarczą - wskazanych w zgłoszeniu identyfikacyjnym lub zgłoszeniu aktualizacyjnym i potwierdzonych przy wykorzystaniu STIR w rozumieniu art. 119zg pkt 6 Ordynacji podatkowej.

Rachunki wykorzystywane do dokonywania rozliczeń z tytułu nabywanych przez banki wierzytelności pieniężnych (cesje wierzytelności) nie są rachunkami rozliczeniowymi w rozumieniu ustawy – Prawo bankowe i w związku z tym nie podlegają zamieszczeniu w wykazie. Numery tych rachunków mogą być wskazywane jako rachunek do zapłaty np. z tytułu realizowanego przelewu wierzytelności. Zapłata na takie rachunki własne banków generuje więc ryzyko dla podatników, że od dnia 1 stycznia 2020 r. nie będą mogli zaliczyć wydatku do kosztów uzyskania przychodów, co nie znajduje uzasadnienia. Banki nie są obowiązane zgłaszać do urzędów skarbowych tych rachunków, gdyż to są rachunki techniczne, dotyczące pojedynczych transakcji. Nie jest również zasadne aby podatnicy, którzy dokonują wpłat na takie rachunki informowali o tym urzędy skarbowe, ponieważ nie

² Dz. U. z 2018 r. poz. 2174, z późn. zm.

jest intencją ustawodawcy, żeby urzędy skarbowe otrzymywały zgłoszenia na rachunki, które często służą jednorazowym wpłatom.

Ministerstwo Finansów podejmuje działania w celu wyeliminowanie obaw klientów, że zapłata przez podatników na rachunek techniczny banku, mimo że nie ma go w wykazie podatników VAT, nie będzie oznaczać utraty prawa do zaliczenia wydatku do kosztów uzyskania przychodów.

Natomiast tzw. rachunki wirtualne nie będą uwidaczniane w wykazie, gdyż nie są to rachunki rozliczeniowe w rozumieniu ustawy – Prawo bankowe, jak również nie podlegają obowiązkowi zgłaszania do urzędu skarbowego w zgłoszeniach identyfikacyjnych. Wpłaty na rachunki wirtualne będą traktowane jak wpłaty na rachunek rozliczeniowy, który podlega zgłoszeniu do urzędu skarbowego i zamieszczeniu w wykazie.

Należy przy tym zauważyć, że wszystkie rachunki rozliczeniowe firm faktoringowych są ujawniane w wykazie podatników VAT. Firmy faktoringowe prowadzące rozliczenia z wykorzystaniem tzw. rachunków wirtualnych nie mają obowiązku zgłaszania takich rachunków do urzędu skarbowego. Wpłaty na rachunki wirtualne, które są przypisane do rachunku rozliczeniowego będą traktowane jak wpłaty na rachunek rozliczeniowy zamieszczony w wykazie.

Dodatkowo uprzejmie informuję, że celem szerokiego upowszechnienia informacji o wprowadzonym narzędziu weryfikacyjnym jakim jest wykaz podatników VAT, Ministerstwo Finansów prowadzi akcję informacyjną w tym zakresie.

Na stronie Ministerstwa Finansów/Krajowej Administracji Skarbowej są publikowane komunikaty oraz najczęściej zadawane przez przedsiębiorców pytania, w tym dotyczące tzw. rachunków cesyjnych i wirtualnych oraz przepisów dotyczących konsekwencji podatkowych w podatkach dochodowych PIT i CIT oraz odpowiedzialności solidarnej, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2020 r., na które na bieżąco Ministerstwo udziela odpowiedzi. W załączeniu przekazuję linki do opublikowanych komunikatów oraz wyjaśnień.

Oprócz tego Ministerstwo Finansów udziela wyjaśnień, które są publikowane w artykułach prasowych w związku z napływającymi do Ministerstwa pytaniami dziennikarzy i redaktorów.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że trwają prace nad Objasnieniami podatkowymi, w których zostaną wyjaśnione wątpliwości zgłaszane przez przedsiębiorców, w tym również dotyczące tzw. rachunków cesyjnych i wirtualnych.

Z poważaniem,

Jan Sarnowski

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

W załączeniu:

1. Komunikat z dnia 16 września 2019 r. *Dodatkowe informacje ws. Wykazu podatników VAT*, który jest dostępny pod adresem <https://www.gov.pl/web/finanse/dodatkowe-informacje-ws-wykazu-podatnikow-vat>
2. Komunikat z dnia 20 września 2019 r. *Zgłoszenie rachunków rozliczeniowych do urzędu skarbowego*, który jest dostępny pod adresem: <https://www.gov.pl/web/finanse/zgloszenie-rachunkow-rozliczeniowych-do-urzedu-skarbowego>
3. *Nowe informacje ws. Wykazu podatników VAT* z dnia 8 listopada 2019 r. dostępne pod adresem: <https://www.gov.pl/web/kas/nowe-informacje-ws-wykazu-podatnikow-vat>
4. *Webinarium dotyczące Wykazu*, które odbyło się w dniu 25 listopada 2019 r. dostępne pod adresem: <https://www.youtube.com/watch?v=iEvIVXbhBig&feature=youtu.be>